

Riječ urednice

Kao glavna urednica i kao osoba koja je sudjelovala u svim fazama nastanka ovog časopisa, veliko mi je zadovoljstvo što čitateljima mogu predstaviti prvi – nadamo se u dugom nizu – okrugli, obljetnički broj našeg časopisa. Iako nije uvijek sve teklo glatko, entuzijizam i ozbiljan rad svih uključenih u njegov nastanak doveli su nas i do ove prve velike prekretnice – desetog broja. Radost, ponos i zadovoljstvo to su veći što je časopis uvršten u značajne citatne baze podataka: Erih plus i Scopus. Od srca zahvaljujem svima koji su svih ovih godina pomogli u njegovu stvaranju! Očekujemo da ćemo i nadalje uspješno ploviti vodom znanstvenog izdavaštva, s vrijednom posadom i uz povoljne vjetrove.

Od ovog broja časopis dobiva i novo ruho; preoblikovanje je učinjeno ne bi li se vizualno učinio još privlačnijim i jednostavnijim za korištenje. Tako se na koricama nalazi ilustracija iz jednog od radova, a koja prikazuje katastarsku kartu jednog zadarskog predjela, nastalu u 18. stoljeću, koja je dio bogate zbirke starih karata u Državnom arhivu u Zadru. S takvom ćemo praksom, odabirom neke od ilustracija iz aktualnog sveska, nastaviti i u sljedećim brojevima. Nadamo se da će se i čitateljima novi izgled svidjeti onoliko koliko se sviđa i nama.

Prvi rad u ovom broju vrlo je opsežno djelo koje temeljitom znanstvenom akribičnošću prikazuje naseljenost Karina, mjesta u zaleđu Zadra, i njegova područja od prapovijesti do kraja ranog srednjeg vijeka. Autori obuhvaćaju sve dostupne izvore, arheološke i literarne, kao i prethodnu historiografiju, ne bi li složili mozaik o tom kraju u vremenu njegove najranije povijesti. Osobito vrijedi istaknuti prikaz recentnih arheoloških spoznaja koje su autorima olakšale rekonstruiranje određenih vremenskih segmenata za koje gotovo u potpunosti manjkaju primarni književni izvori.

Slijedi rad koji u žarište svog zanimanja stavlja astareju srednjovjekovnog Zadra, osobito u odnosu prema ageru rimskog Jadera. Preispitujući spoznaje dosadašnjih istraživanja, autor u raspravu uključuje i neke dosad nekorištene ili slabo korištene srednjovjekovne i

Editor's note

As the editor-in-chief and as a person who participated in all stages of the creation of this scholarly journal, it gives me great pleasure to be able to present to the readers the first - hopefully in a long series - round, anniversary issue of our journal. Although everything did not always go smoothly, the enthusiasm and hard work of everyone involved in its creation led us to this first major milestone - the tenth issue. Joy, pride and satisfaction are all the greater that the journal is included in important citation databases: Erih plus and Scopus. A big thank you from the bottom of my heart to everyone who through all these years contributed to its creation! We are hopeful that we shall continue to successfully navigate the waters of scholarly publishing, with a hard-working crew and favourable winds.

Starting with this issue the journal gets a new appearance; the redesign was done in order to make the journal even more visually appealing and easier to use. Thus, for instance, on its cover there is an illustration from one of the papers, which shows a cadastral map created in the 18th century of a Zadar suburban region, which is part of the rich collection of old maps in the State Archives in Zadar. We shall continue with this practice in the issues to follow by selecting an illustration from the respective number. We hope readers will like the new design as much as we do.

The first paper in this issue is a very voluminous work that with the comprehensive scientific accuracy presents the inhabitancy of Karin, a place in the hinterland of Zadar, and its area from prehistory to the end of the Early Middle Ages. The authors gathered all available sources, archaeological and literary, as well as previous historiography, in order to put together a mosaic that will depict the early history of that region. Particular emphasis may be pointed out to the exhaustive display of recent archaeological findings, since it has facilitated the authors' reconstruction of certain time segments for which primary literary sources are almost completely lacking.

The following paper focuses on the astarea of medieval Zadar and its relation to the ager of the Roman Iader. Revisiting the findings of previous research, the

novovjekovne izvore te zaključuje da je ager antičkog Zadra bio veći nego što se dosad smatralo.

Potom prelazimo na prikaz putovanja u Veneciju i boravka u njoj svećenstva s istočne obale Jadrana tijekom 18. st., njihovih tamošnjih aktivnosti i razloga za dolazak. Istraživanje je provedeno na temelju građe pohranjene u Archivio storico del Patriarcato di Venezia.

Posljednji znanstveni rad u ovom broju još je jedna opsežna studija. U njoj autorica na temelju raznovrsne primarne građe, ponajviše iz arhiva, ali i iz tiska, prikazuje postupke komunističkih vlasti krajem Drugog svjetskog rata i neposredno nakon njega prema svećenstvu na području grada Dubrovnika. Posebna pozornost posvećuje se s jedne strane dominikancu fra Dominiku Baraču koji je 1945. g. osuđen na smrtnu kaznu, a s druge djelovanju konavoskih križara i njihovim kontaktima s Baračem.

Svezak završavamo prikazom knjige o obnovi i izgradnji Zadra nakon Drugog svjetskog rata, knjige koju je 2022. godine Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske nagradilo godišnjom nagradom za izniman znanstveni doprinos. Pridružujemo se čestitkama autorici na tako vrijednom djelu i priznanju!

Prof. dr. sc. Anamarija Kurilić
Glavna urednica znanstvenog časopisa
Miscellanea Hadriatica et Mediterranea

author includes in the discussion some previously unused or poorly used medieval and modern sources, and concludes that the ager of ancient Zadar was larger than what was previously thought.

Then we move on to the study of both the traveling to Venice and staying there by the clergy from the Eastern Adriatic during the 18th century, their activities there, as well as the reasons for their arrival. The research was conducted on the basis of documents kept in the Archivio storico del Patriarcato di Venezia.

The last scholarly paper in this issue is another comprehensive study. In it, the author, based on a variety of primary documents, mostly from the archives, but also from the press, shows the actions of the communist authorities at the end of the Second World War and immediately after it towards the clergy in the area of the city of Dubrovnik. Special attention is paid, on the one hand, to the Dominican friar Dominik Barač, who was sentenced to death in 1945, and on the other hand to the activities of the Crusaders from Konavle and their contacts with Barač.

We end this issue with a review of the book about the urban renewal and construction of Zadar after the Second World War, a book that in 2022 was awarded by the Ministry of Science and Education of the Republic of Croatia with the annual prize for outstanding scientific contribution. We join in congratulating the author on such a valuable work and recognition!

Prof Anamarija Kurilić
Editor-in-Chief of journal
Miscellanea Hadriatica et Mediterranea